

International Science Group

ISG-KONF.COM

XIX
INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE
"MODERN PROBLEMS IN SCIENCE"

Vancouver, Canada
May 17 - 20, 2022

ISBN 979-8-88680-827-8

DOI 10.46299/ISG.2022.1.19

MODERN PROBLEMS IN SCIENCE

Proceedings of the XIX International Scientific and Practical Conference

Vancouver, Canada
May 17 – 20, 2022

UDC 01.1

The XIX International Scientific and Practical Conference «Modern problems in science», May 17 – 20, 2022, Vancouver, Canada. 918 p.

ISBN – 979-8-88680-827-8

DOI – 10.46299/ISG.2022.1.19

EDITORIAL BOARD

<u>Pluzhnik Elena</u>	Professor of the Department of Criminal Law and Criminology Odessa State University of Internal Affairs Candidate of Law, Associate Professor
<u>Liubchych Anna</u>	Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development National Academy of Law Sciences of Ukraine, Kharkiv, Ukraine, Scientific secretary of Institute
<u>Liudmyla Polyvana</u>	Department of Accounting and Auditing Kharkiv National Technical University of Agriculture named after Petr Vasilenko, Ukraine
<u>Mushenyk Iryna</u>	Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of Mathematical Disciplines, Informatics and Modeling. Podolsk State Agrarian Technical University
<u>Oleksandra Kovalevska</u>	Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs Dnipro, Ukraine
<u>Prudka Liudmyla</u>	Odessa State University of Internal Affairs, Associate Professor of Criminology and Psychology Department
<u>Slabkyi Hennadii</u>	Doctor of Medical Sciences, Head of the Department of Health Sciences, Uzhhorod National University.
<u>Marchenko Dmytro</u>	PhD, Associate Professor, Lecturer, Deputy Dean on Academic Affairs Faculty of Engineering and Energy
<u>Harchenko Roman</u>	Candidate of Technical Sciences, specialty 05.22.20 - operation and repair of vehicles.
<u>Belei Svitlana</u>	Ph.D., Associate Professor, Department of Economics and Security of Enterprise
<u>Lidiya Parashchuk</u>	PhD in specialty 05.17.11 "Technology of refractory non-metallic materials"
<u>Kanyovska Lyudmila Volodymyrivna</u>	Associate Professor of the Department of Internal Medicine
<u>Levon Mariia</u>	Candidate of Medical Sciences, Associate Professor, Scientific direction - morphology of the human digestive system
<u>Hubal Halyna Mykolaivna</u>	Ph.D. in Physical and Mathematical Sciences, Associate Professor

85.	Рзаєва А.А.К., Ахмаїді М., Толстая Т.Ю. COMPLIANCE IN PSYCHIATRY AND APPROACHES TO ITS IMPROVEMENT	376
86.	Савві С.О., Королевська А.Ю., Новіков Є.А., Брикалова І.Ю. ІНТРАОПЕРАЦІЙНІ УСКЛАДНЕННЯ ТА АНАФІЛАКСІЯ У ХВОРИХ ЗІ СТЕНОЗУЮЧИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ СТРАВОХОДУ	379
87.	Садовенко О.Г., Савенко М.В., Харитонюк Л.М., Камінська М.О., Кунак О.В. УЛЬТРАЗВУКОВА ДІАГНОСТИКА ІНВАГІНАЦІЇ КИШЕЧНИКА У ДІТЕЙ	387
88.	Сирватка Р.І., Руда О.Ю. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГЕННОЇ ІНЖЕНЕРІЇ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ЗЛОЯКІСНИХ ПУХЛИН	393
89.	Слабкий Г.О., Миронюк І.С., Кабацій Н.О. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМПЛЕКСНИМИ ПОСЛУГАМИ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ УКРАЇНИ	404
90.	Сюсюка В.Г., Разнатовська О.М., Карпенко Т.В., Пономаренко О.В. СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	409
91.	Тимків І.С., Близнюк М.В., Ромаш І.Р., Ромаш І.Б., Тимків І.В. ПСИХОЛОГІЯ ЛІКАРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ	414
92.	Харитонюк Л.М., Садовенко О.Г., Бойко М.В., Островська О.А., Шевченко К.В. ОСОБЛИВОСТІ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ З ГІДРОНЕФРОЗОМ	417

СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ У ІНФОРМАЦІЙНОМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Сюсюка Володимир Григорович

Запорізький державний медичний університет
доктор медичних наук, доцент

Разнатовська Олена Миколаївна

Запорізький державний медичний університет
Завідувач відділу аспірантури і докторантури
доктор медичних наук, професор

Карпенко Тетяна Володимирівна

Запорізький державний медичний університет
Директор Наукової бібліотеки

Пономаренко Олена Володимирівна

Запорізький державний медичний університет
Заступник директора Наукової бібліотеки

Одним із основних завдань у діяльності бібліотеки медичного (фармацевтичного) закладу вищої освіти є інформаційне забезпечення навчального та наукового процесів. Якісне задоволення інформаційних потреб студентів, викладачів і науковців шляхом організації та надання доступу до світових інформаційних ресурсів, а також ресурсів власної генерації здійснюється на засадах відкритості, оперативності та комфортності [1]. В умовах автоматизації та поширення інформаційного потоку наукові бібліотеки університетів виступають посередниками між користувачем та багатьма масивами інформаційного середовища, допомагають читачам краще орієнтуватися та за короткий термін отримувати всю необхідну інформацію. Головною місією бібліотеки вишу є здатність поєднувати в собі традиційні форми діяльності та новітні технології, тому що важливо не втратити свого місця в освітньо-виховному процесі нового покоління громадян [2]. Інтернет технології та он-лайн освіта мають важливе значення, та сприяють потужному процесу інтеграції медичних працівників до світового інформаційного співтовариства. Дистанційне навчання спочатку в умовах пандемії, а сьогодні у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, введенням воєнного стану (Указ Президента України №64/2022 Про

введення воєнного стану в Україні з 24 лютого 2022 року) стало вкрай важливим інструментом для студентів, викладачів та науковців. Не викликає сумніву, що саме інформаційне забезпечення студентів викладачів і науковців, та доступ до інформаційних ресурсів є одним з ключових моментів у навчанні й роботі.

Наукова бібліотека Запорізького державного медичного університету (ЗДМУ) є центром інтегрованого інформаційного забезпечення освітнього та науково-дослідного процесів. Інформація про Наукову бібліотеку представлена на як сайті університету (https://zsmu.edu.ua/sp_134.html), так на власному сайті (<https://lib.zsmu.edu.ua>). Універсальний фонд Наукової бібліотеки на традиційних носіях представлений навчальною, науковою, художньою, довідковою літературою, авторефератами, дисертаціями та іншими документами. Цілеспрямовано ведеться комплектування фонду електронними виданнями, формується електронна бібліотека кафедральних ресурсів, розроблених професорсько-викладацьким складом ЗДМУ.

Важливим аспектом наукового пошуку є використання електронного каталогу, що стало можливим завдяки впровадженню автоматизованої інформаційної бібліотечної системи, яка підтримує всі технологічні процеси бібліотеки та надає можливість застосування багатоаспектного пошуку документів з метою їх подальшого замовлення, надання on-line доступу до електронних копій в локальній мережі бібліотеки та університету, а також в режимі віддаленого доступу. Бібліотека веде активну діяльність і у соціальних мережах (зокрема на Facebook).

Одним з важливих аспектів роботи Наукової бібліотеки, що сприяє підвищенню престижу та рейтингу університету є створення Інституційного Репозитарію університету – IRZSMU та підтримки його відкритого доступу. Це надало можливість поширити результати наукових досліджень університетської спільноти ЗДМУ. Репозитарій сприяє розвитку медичної та суміжних наук і освіти в Україні та світі шляхом створення, накопичення, систематизації, зберігання та збереження в електронному вигляді, а також надання через Інтернет відкритого доступу до інтелектуальних продуктів університетської спільноти українському та світовому науково-освітньому товариству [3].

Наукова бібліотека ЗДМУ кожного кварталу презентує результати моніторингу публікацій науковців університету у виданнях, що індексуються базами даних Web of Science та Scopus. Крім того, проводяться та оприлюднюються щорічні підсумкові моніторинги публікаційної активності науковців ЗДМУ. Ознайомитись з переліком публікацій дослідників можна у розділі «НАУКОВЦЯМ» за посиланням (http://lib.zsmu.edu.ua/p_106.html).

Діяльність Наукової бібліотеки – це створення комфортного інформаційно-освітнього середовища для користувачів бібліотеки, розвиток інформаційних, сервісних та інших видів послуг, а також якісне формування бібліотечного фонду та електронних освітніх ресурсів. Одним з пріоритетів є і доступність інформаційних ресурсів бібліотеки, що підвищує ефективності їх використання, формування та поповнення як власної електронної бібліотеки, так й розширення

мережевого доступу до повнотекстових зарубіжних ресурсів. На сьогодні ЗДМУ отримав від міжнародної платформи Research4Life, яка у партнерстві з провідними видавцями світу безкоштовний доступ до своїх ресурсів з метою інформаційної підтримки студентів, аспірантів, викладачів та науковців. Доступ до електронних колекцій книг та журналів відкрили, зокрема такі потужні видавництва як Elsevier, Royal Society of Chemistry, Springer Nature, Wiley, Wolters Kluwer, Oxford University Press, Taylor & Francis, De Gruyter, IOP, SAGE, Cambridge University Press, BioOne, IOS Press тощо, які виявили бажання підтримати Україну у цей нелегкий час.

Research4Life – проект, організований у форматі державно-приватного партнерства Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ), Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (ФАО), Програмою ООН із навколишнього середовища (ЮНЕП), Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (ВОІВ), Міжнародною організацією праці (МОП), Корнельським та Єльським університетами, а також Міжнародною асоціацією науково-технічних і медичних видавців. У межах платформи Research4Life забезпечується доступ до більше ніж 150 тис. наукових журналів і книг від більш як 200 видавців з усього світу. Платформа складається з 5 колекцій літератури: Hinarі – дослідження в галузі охорони здоров'я та біології; AGORA – дослідження в галузі сільського господарства; OARE – дослідження з навколишнього середовища; ARDI – доступ до науково-технічної інформації; GOALI – дослідження в галузі права та суспільних наук, включаючи політичні науки, економіку, філософію, історію тощо.

Для підтримки студентів-медиків, науковців, лікарів та фахівців у сфері охорони здоров'я Elsevier Health надає безкоштовний доступ до медичних ресурсів ClinicalKey, Complete Anatomy та Osmosis. Для забезпечення зручного доступу українських користувачів до цих медичних освітніх платформ створено україномовний розділ «Медична підтримка України», в якому опубліковано інформацію про зазначені бази даних та інструкції щодо отримання доступу. У розділі подаються довідкові матеріали та навчальні відео про можливості використання інформаційних ресурсів у науковій діяльності та навчанні, а також для потреб лікування пацієнтів.

ClinicalKey – база даних клінічних знань для медичних працівників і студентів, заснована на доказах клінічну інформацію, присвячену факторам ризику захворювань, клінічним проявам, методам лікування, а також посиланням на відповіді за конкретними спеціальностями, супутні препарати та клінічні огляди. ClinicalKey надає доступ до провідних повнотекстових довідників і журналів, містить інформацію про ліки, відеоматеріали, практичні рекомендації, клінічні калькулятори тощо.

Complete Anatomy – це найдосконаліша у світі платформа 3D анатомії. Вона трансформує розуміння студентами анатомії, надає викладачам унікальні засоби навчання та співпраці, а також використовується клініцистами по всьому світу для навчання своїх пацієнтів і для оновлення їхнього власного розуміння складних анатомічних структур.

Osmosis – це освітня платформа для здоров'я, яка надає мільйонам сучасних і майбутніх лікарів та осіб, які доглядають за пацієнтами найкращий досвід навчання. Osmosis виходить за рамки підручників і лекцій, пропонуючи освітній відеоконтент, який є простим, захоплюючим та інформативним. Osmosis має бібліотеку з понад 2000 відео, що охоплюють патологію, фізіологію, фармакологію та клінічну практику, з відповідними запитаннями, картками та примітками.

З метою підтримки українських медичних закладів Міжнародна компанія EBSCO відкрила безкоштовний доступ до ресурсів клінічної інформації на платформі EBSCO. Українські лікарі та інші фахівці у сфері охорони здоров'я можуть попрацювати з такими ресурсами: DynaMed (надає найактуальнішу та точну, доказову інформацію клініцистам); Nursing Reference Center Plus (надає доказову клінічну інформацію медичним сестрам); Rehabilitation Reference Center (надає доказову інформацію для фізіотерапевтів). Через платформу EBSCO видавництво Thieme надало доступ до таких ресурсів: MedOne Neurosurgery, MedOne Radiology, MedOne Plastic Surgery, MedOne Otolaryngology, MedOne Ophthalmology, MedOne CommunicationScience, MedOne Education (textbooks).

Також є можливість доступу до ресурсів British Medical Journal (BMJ) Publishing Group Ltd. BMJ – один з найстаріших рецензованих медичних журналів в світі, світовий постачальник медичної інформації та експертних знань у сфері медицини для різноманітної читацької аудиторії. BMJ Best Practice – онлайн-інструмент з підтримки прийняття рішень на етапі лікування, в якому об'єднані результати останніх наукових досліджень, рекомендації та експертна інформація. Представлений у вигляді покрокових блоків, ресурс охоплює такі аспекти медичної практики, як профілактика, діагностика, власне лікування та прогноз щодо того чи іншого захворювання з орієнтацією на пацієнта. BMJ Learning – освітня онлайн-платформа для навчання. BMJ Learning містить об'єднаний медичний контент, доступний у різних форматах та цікавий тим, хто зайнятий у системі охорони здоров'я: лікарям клінік, лікарям загальної практики, асистентам та стажерам, медсестрам та студентам. Вона охоплює понад 100 акредитованих рецензованих доказових модулів, доступних в інтерактивному режимі, які використовуються медиками як для самовдосконалення, так і для підготовки до сертифікації та атестації. Частина матеріалів доступна українською мовою.

Сучасна підготовка в медичному закладі є важливою складовою професійної підготовки лікарів. Саме тому, вищий медичний заклад потребує найякіснішого забезпечення інформаційними ресурсами, адже освіта майбутніх фахівців медичної галузі розпочинається саме в ньому.

Інформаційні технології сприяють розширенню можливостей використання науково-інформаційного матеріалу, в тому числі надають можливість ефективному інформаційно-бібліотечному обслуговуванню в режимі віддаленого доступу. За таких умов, пріоритетом є саме доступність інформаційних ресурсів бібліотеки, що підвищує ефективності їх використання, формування та поповнення як власної електронної бібліотеки, так й розширення мережевого доступу до повнотекстових

зарубіжних ресурсів. Наявність доступу у студентів, аспірантів, викладачів та науковців до повнотекстових баз міжнародних платформ, зокрема Research4Life, сприятиме оптимізації та забезпеченню їх інформаційних потреб, що обумовлено доступністю до світових медичних ресурсів.

Література

1. Організація роботи інформаційно-технологічних систем бібліотеки вищого медичного (фармацевтичного) навчального закладу : метод. рекомендації / О. М. Бруй, Н. В. Гаріна, Т. В. Карпенко та ін. ; МОЗ України, ОдНМУ, ЗНМУ, ХНМУ, ННМБУ. Одеса : ОНМедУ, 2014. 32 с.

2. Толочко А. Ю., Тюркеджи Н. С. Використання інформаційних комунікацій в діяльності НБ ЗДМУ: можливості та виклики. Використання інструментів веб-технологій як основа розширення бібліотечних он-лайн послуг у формуванні сучасного іміджу бібліотеки : матеріали наук.-практ. інтернет-конф. (Ужгород, 18-25 черв. 2019) ; ДВНЗ «Ужгор. нац. ун-т», Наук. б-ка. – Ужгород, 2019. URL : <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/24623>

3. Бруй О. М., Павленко Т. Б. Методичні рекомендації щодо організації роботи інституційних репозитаріїв (відкритих електронних архівів) у бібліотеках вищих навчальних закладів МОЗ України. Національна наукова медична бібліотека України, Харківський національний медичний університет, ДУ «Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України, Секція працівників медичних бібліотек Української бібліотечної асоціації. Київ, 2015. 20 с.